

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет східної і слов'янської філології
Кафедра східної і слов'янської філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИКА УСНОГО І ПИСЕМНОГО РОСІЙСЬКОГО МОВЛЕННЯ

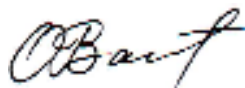
галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	035 Філологія
спеціалізація	035.034 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська
освітній рівень	бакалавр
освітньо-професійна програма	Російська мова і друга іноземна мова
статус дисципліни	нормативна

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2023 – 2024
Семестр	5, 6
Кількість кредитів ЄКТС	14
Мова навчання	російська
Форма підсумкового контролю	іспит

Розробник: Нечитайло І.М., професор кафедри східної і слов'янської філології,
докт. філол. наук, проф.

Схвалено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології
протокол № 17 від «08» червня 2023 року

Завідувач кафедри
східної і слов'янської філології

(підпис)

(О. Р. Валігура)

(прізвище, ініціали)

Схвалено на засіданні вченої ради факультету східної і слов'янської філології
протокол № 12 від «12» червня 2023 року

Голова вченої ради факультету

(С. В. Сорокін)

1. Мета вивчення навчальної дисципліни:

Метою навчальної дисципліни “Практика усного і писемного російського мовлення” зі спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.034 Слов’янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська є:

- подальший розвиток навичок говоріння, аудіювання, читання і письма у відповідності з післяступеневим (для III курсу) рівнем володіння російською мовою як іноземною;
- закріплення і розширення знань студентів з фонології, лексики і граматики, необхідних для спілкування у рамках програмних тем III курсу;
- розширення знань студентів у соціально-культурній сфері шляхом вивчення різноманітних звичаїв та традицій східнослов’янських народів, формуючи таким чином повагу до носіїв різних культур;
- поряд із практичною (комунікативною) метою навчання приділяти також увагу досягненню загальної освітньої та виховної мети, що в комплексі стимулює розвиток особистості і того, хто навчається, і комуніканта.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)

14 кредити ЄКТС 420 год., у тому числі:
практичні заняття – 204 год.
самостійна робота – 216 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Основними завданнями вивчення дисципліни “Практика усного і писемного російського мовлення” є:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

3.1. Знати та розуміти нормативне монологічне мовлення в суспільно-політичній і побутовій сферах в межах, передбачених програмою як при безпосередньому спілкуванні, так і в звукозаписі. володіти монологічним і діалогічним мовленням в ситуаціях неофіційного (неформального) спілкування в межах, передбачених програмою суспільно-політичної, культурно-естетичної і побутової тематики;

– володіти навичками читання без словника неадаптованих газетних та журнальних текстів на політичні теми, а також на теми: «Проблеми сучасного міста», «Природа. Погода. Клімат» та на інші теми, які передбачені навчальною програмою III курсу;

– володіти вміннями письмового мовлення з дотриманням правил орфографії та пунктуації в межах, передбачених програмою лексичного та граматичного мінімумів, репродукуючи російську мову в формі диктанту, переказу, доповіді, виступу, повідомлення;

– знати теоретичні основи з навчальних дисциплін: «Практика усного і писемного російського мовлення» (1 – 3 курси); «Вступ до мовознавства» (2 курс); «Практична граматики російської мови» (1 – 2 курси).

3.2. Вміти диференціювати і трансформувати мовні одиниці у відповідності з заданою мовленнєвою ситуацією;

– висловити прохання (5-7 речень), заборону, як у ввічливій, так і в категоричній формах;

– погодитись (не погодитись) з чим-небудь, аргументуючи свою думку;

– сформулювати запрошення, відмову в чому-небудь, рішення про виконання чого-небудь;

– висловити свої симпатії/антипатії, прокоментувати подію, ситуацію, дати пораду, рекомендацію;

– читати адаптовану і оригінальну художню і суспільно-політичну літературу середнього рівня складності без словника, та зі словником більш складні (зокрема, газетні) тексти – так зване аналітичне читання зі словником адаптованих текстів.

3.3. Володіти елементарними навичками: вживати основні правила граматики, вільно відмінювати імена й дієвідмінювати дієслова, будувати речення цільової, умовної, означальної та додаткової семантики; володіти мовленнєвими штампами морфологічного аналізу.

4. Анотація навчальної дисципліни:

галузь знань:	03 Гуманітарні науки
спеціальність:	035 Філологія
спеціалізація:	035.034 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - російська
освітній рівень:	перший (бакалаврський)
компонент ОП:	навчальна дисципліна
назва дисципліни:	Практика усного і писемного російського мовлення
код навчальної дисципліни:	ОК1
статус дисципліни:	нормативна
курс:	III
навчальний рік:	2023-2024
семестр:	V, VI

Навчальна дисципліна «Практика усного і писемного російського мовлення» для іноземних студентів третього курсу за спеціальністю 035.03 Філологія, спеціалізацією 035.034 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська входить в основну частину професійного циклу підготовки бакалаврів. Предметом вивчення навчальної дисципліни є фонетичні, морфологічні, словотвірні, синтаксичні, лексичні та стилістичні особливості російської мови в умовах оволодіння граматикою, письмом, говорінням та слуханням.

Цілі дисципліни – забезпечення здатності достатнього функціонування в повсякденній та професійній сфері спілкування, вироблення компетенцій (загальною, лінгвістичної, прагматичної), необхідних для використання іноземної (російської) мови, а також для підвищення рівня навчальної автономії і здатності бакалавра до самоосвіти.

Зміст навчальної дисципліни розрахований на два семестри, розкривається в двох модулях:

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Язык как средство общения (кількість тем – 2).

Тема 1. Неизмеримые богатства русского языка

Тема 2. О проблемах и трудностях изучения русского языка

Змістовий модуль 2. Нравственный облик современного человека (кількість тем – 2).

Тема 1. Характер и темперамент человека

Тема 2. Национальные особенности русского характера

Змістовий модуль 3. Изобразительное искусство. Живопись и скульптура (кількість тем – 2).

Тема 1. Живопись

Тема 2. Скульптура

Тривалість:

I семестр: 7 кредитів ЄКТС, 17 тижнів, 6 годин на тиждень.

Оцінювання:

V семестр: поточне оцінювання, підсумковий модульний контроль – 1 МКР, підсумковий контроль – іспит.

Модуль 2

Змістовий модуль 4. Проблемы современного города (кількість тем – 2).

Тема 1. Где жить: в городе или за городом

Тема 2. Город и природа. Город будущего

Змістовий модуль 5. У природы нет плохой погоды (кількість тем – 2).

Тема 1. Природа. Климат

Тема 2. Погода

Змістовий модуль 6. Международная жизнь и средства массовой информации (кількість тем – 2).

Тема 1. Средства массовой информации: пресса, радио, телевидение

Тема 2. Внешняя политика государства. Официальные встречи. Переговоры.

Тривалість:

I семестр: 7 кредитів ЄКТС, 17 тижнів, 6 годин на тиждень.

II семестр: 7 кредитів ЄКТС, 17 тижнів, 6 годин на тиждень.

Оцінювання:

V семестр: поточне оцінювання, підсумковий модульний контроль – 1 МКР, підсумковий контроль – іспит.

VI семестр: поточне оцінювання, підсумковий модульний контроль – 1 МКР, підсумковий контроль – іспит.

5. Завдання (навчальні цілі):

Завдання, які вирішуються в процесі вивчення дисципліни пов'язані з формуванням у студентів першого (бакалаврського) рівня таких компетентностей:

1) Інтегральна компетентність (ІК):

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає транслявання інформації російською і другою іноземною мовами, застосування теорій та методів філологічної науки та/або здійснення перекладацької діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2) Загальні (ЗК):

- 3) **ЗК 5.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- 4) **ЗК 6.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- 5) **ЗК 7.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- 6) **ЗК 8.** Здатність працювати в команді та автономно.
- 7) **ЗК 9.** Здатність спілкуватися іноземними мовами, що вивчаються, з урахуванням сфери комунікації.
- 8) **ЗК 10.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- 9) **ЗК 11.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- 10) **ЗК 12.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- 11) **ЗК 13.** Здатність проведення досліджень на належному рівні.

3) Фахові (ФК):

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 16. Здатність застосовувати набуті фахові знання, навички і вміння у певній мультикультурній професійно зорієнтованій комунікації з урахуванням принципів і культури міжнародного спілкування, толерантності.

4) Предметні компетентності:

– знання основних понять лексикології як важливого розділу мовознавства та використання лінгвістичних термінів у межах курсу в навчальній та професійній діяльності; знання словників та довідників з лексикології та фразеології,

– розуміння специфіки лексичного та фразеологічного ярусів російської мови у порівнянні з рідною мовою; здатність долати лакуни у міжмовному зіставленні;

– здатність самостійно проводити аналіз тексту на лексико-семантичному рівні, готувати презентації прагматичного характеру;

– спроможність робити синонімічні заміни лексем та фразем, заміни лексем, що мають стилістичні та експресивно-емоційні конотації;

– розуміння історичної динаміки лексичного шару мови, ролі міжмовних та міжкультурних контактів у розвитку лексики.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми та технології навчання	Методи оцінювання
Код	Результат навчання		
1.	1.1. Норми усного та писемного мовлення сучасної російської мови: орфоепічні, лексичні, граматичні, стилістичні, орфографічні і пунктуаційні; 1.2. Лексичний мінімум (до 12 000 одиниць, з них в активному мовленні – до 4000); 1.3. Основну лінгвістичну наукову термінологію; 1.4. Диференційні ознаки художніх та публіцистичних текстів 1.5. Сукупність мовних засобів, вираження значень, необхідності та непотрібності, неявності та відсутності, бажання, можливості та неможливості; 1.6. Види лінгвістичного аналізу мовних одиниць; 1.7. Правила професійної і міжособистісної міжкультурної комунікації.	1. виконання практичних завдань і граматичних вправ під час аудиторних занять і самостійно; 2. написання диктантів різних типів; 3. виконання тестових завдань з пропонованого теоретичного і практичного навчального матеріалу під час аудиторних занять і самостійно; 4. самостійне опанування художніх і публіцистичних текстів; 5. складання плану і переказ текстів на теми визначені програмою; 6. самостійна підготовка	1. усне опитування (репродуктивне, реконструктивне творче); 2. перевірка письмових робіт студентів, які виконуються під час аудиторної роботи і самостійно; 3. написання поточних контрольних робіт, творів, диктантів, переказів; 4. виконання індивідуальних завдань (презентацій, виступів з доповідями тощо); 5. тестові форми контролю; 6. написання
2.	2.1. Адекватно інтерпретувати неадаптовані тексти згідно з тематичним обсягом, передбаченим програмою; 2.2. Аналізувати і класифікувати мовні одиниці різних рівнів; 2.3. Володіти письмовою формою мовлення, писати тексти творчого характеру, які визначають особисте ставлення до предмету мовлення, використовуючи все розмаїття виразних засобів мови;		

	<p>2.4. Розуміти зміст радіо- і телепрограм, кінофільмів, записи публічних виступів, а також сприймати емоційні особливості мовців;</p> <p>2.5. Вміти пояснювати значення фразеологізмів визначених програмою у тій чи іншій ситуації спілкування;</p> <p>2.6. Вибудовувати діалогічне і монологічне усне висловлювання на теми, визначенні програмою, з яскраво вираженою оцінкою комунікативних намірів мовців.</p>	<p>комп'ютерних презентацій з пропонуваної навчальної теми і виступ з ними в аудиторії;</p> <p>7. написання резюме;</p> <p>8. підготовка доповіді з</p>	<p>семестрової модульної контрольної роботи (МКР);</p> <p>7. складання заліку, іспиту.</p>
3.	<p>3.1. Спілкуватися російською мовою як усно, так і письмово, реалізуючи запропоновану мовну тактику;</p> <p>3.2. Правильно вживати необхідні граматичні конструкції відповідно до певної мовленнєвої ситуації;</p> <p>3.3. Уміти виступати перед аудиторією повідомленням, доповіддю, брати участь в дискусіях, обговореннях актуальних тем;</p> <p>3.4. Знати культурні, етичні й етикетні норми поведінки відповідно до певної мовленнєвої ситуації.</p>	<p>актуальної соціально-культурної тематики і виступ з нею під час практичного заняття;</p> <p>9. аудіювання художніх текстів метою тренування сприйняття й розуміння їхнього змісту на слух</p>	
4.	<p>4.1. Здатність приймати самостійні рішення;</p> <p>4.2. Уміння працювати автономно і в команді;</p> <p>4.3. Креативно і системно мислити;</p> <p>4.4. Здатність застосовувати набуті практичні і теоретичні знання у професійній діяльності;</p> <p>4.5. Відчувати потребу до саморозвитку для постійного підвищення свого освітнього та культурного рівня.</p>		

7. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації):

Програмні результати навчання	Результати навчання з дисципліни (код)																					
	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	1.5.	1.6.	1.7.	2.1	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	2.6.	3.1.	3.2.	3.3.	3.4.	4.1.	4.2.	4.3.	4.4.	4.5.
ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями мовами, що вивчаються, усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.								+			+		+									
ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.											+								+	+	+	+
ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.	+	+	+	+	+	+	+															
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+				+	
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+								+	
ПРН16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	
ПРН17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	

спеціалізованих сферах професійної діяльності та навчання.																							
ПРН19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.							+	+		+			+			+	+	+		+	+	+	+
ПРН24. Уміти вирішувати задачі і проблеми в галузі філології, перекладознавства в процесі професійної діяльності або навчання за змінних умов, проводити дослідження з використанням міждисциплінарних зв'язків.												+			+	+	+		+	+	+	+	
ПРН25. Уміти використовувати комплекс фахових знань, умінь і навичок, необхідних у всіх видах фахової, зокрема перекладацької, діяльності.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	
ПРН26. Мати уміння та навички планувати, організувати, здійснювати і презентувати прикладне дослідження в галузі російської філології, перекладознавства; ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової-практичної комунікації.							+	+		+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	

8. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів):

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – іспит	1. Аудиторна та самостійна позааудиторна робота студента	50
	2. Модульна контрольна робота (МКР)	20
	3. Іспит	30
	Разом:	100

8.1. Форми та критерії оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання: аудиторна робота, самостійна робота, МКР;
- підсумкове оцінювання: іспит;
- умови допуску до іспиту: наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

Розподіл балів, які отримують студенти протягом вивчення навчальної дисципліни

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів III курсу другого (магістерського) рівня з навчальної дисципліни «Практика усного і письмового російського мовлення» зі спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська передбачає оцінювання таких видів навчальної діяльності студентів:

Аудиторна робота студента	Самостійна робота студента	Модульна контрольна робота
усне та письмове виконання вправ для розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності за темою модуля, поточні тести, перекази, бесіди, діалоги, полілоги, письмовий, реферативний та усний переклад текстів, прослуховування фонограм тощо.	виконання вправ за тематикою модулів, написання творів та есе за тематикою, що вивчається, перекладів, підготовка рефератів, робота зі словниками, довідниками та енциклопедіями тощо.	лексичні, граматичні тести, диктанти-переклади, контрольні письмові роботи тощо.

Рейтинг модуля з навчальної дисципліни «Практика усного і письмового російського мовлення» для студентів I курсу другого (магістерського) рівня обчислюється наступним чином.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів (50 балів)

Рівень активності студента на практичному занятті оцінується за **4-бальною системою**:

Відмінно – 5 балів – виставляється, якщо студент демонструє вільне володіння матеріалом теми; вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти; вміє аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки; за суттєві доповнення до відповідей інших студентів, що є свідченням систематичної підготовки студента до заняття;

Добре – 4 бали – виставляється за наявність переважно повної і ґрунтовної відповіді студента; допущені неточності у визначені понять та категорій не мають суттєвого значення; відповідь на проблемні запитання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти. Доповнення є свідченням систематичної підготовки студента, але виявляють репродуктивні знання студента, а не узагальнення, власні судження тощо;

Задовільно – 3 бали – виставляється, якщо студент частково володіє матеріалом теми; формулюючи відповідь на питання, репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу та/або основного підручника; допускає помилки у визначені понять та категорій, нездатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання;

Незадовільно – 2 бали – виставляється, якщо студент демонструє нездатність розкрити питання; допускає багато суттєвих помилок у визначені понять та категорій.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом на семінарсько-практичних заняттях, як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Якщо студент не відвідав жодне практичне заняття модуля, йому виставляється **0 балів**.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Позааудиторна самостійна робота здобувачів складається з виконання завдань, які пропонуються викладачем (письмові практичні роботи, підготовка презентацій, рефератів). Рівень виконання самостійної роботи студентом оцінюється за 4-бальною шкалою:

Відмінно – 5 балів – виставляється за умови, якщо робота виконана бездоганно, творчо і самостійно, відбиває належний рівень знань, та сформованість практичних навичок, оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Добре – 4 бали – виставляється за умови, якщо робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки; відбиває належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Задовільно – 3 бали – виставляється за умови, якщо робота містить помилки, відбиває недостатній рівень (або відсутність) логічності, обґрунтованості, самостійності, творчого підходу та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань;

Незадовільно – 2 бали – виставляється за допущення грубих помилок, за поверховість, фрагментарність, несамостійність висновків, або за не самостійно виконане завдання (списане); виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної оцінки.

Якщо студент не виконав жодного із завдань позааудиторної самостійної роботи, йому виставляється **0 балів**.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом за виконання самостійних письмових завдань з кожної теми модуля.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10²**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Рейтинг кожного модуля обчислюється однаково для всіх навчальних дисциплін. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна

робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

За рішенням кафедри згідно з установленими кафедрою критеріями поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися за **10-бальною** шкалою (від 0 до 10). У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до цілого числа. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на 5³.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Відповідно до Положення про модульну контрольну роботу з практичних мовних дисциплін для студентів денної форми здобуття освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) модульна контрольна робота (МКР) є обов'язковим складником системи модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти з кожної практичної мовної дисципліни. Виконання студентами МКР спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння ними всього навчального матеріалу, що входить до кожного модуля: матеріалу, що підлягає вивченню як під час аудиторної, так і самостійної роботи.

Критерії оцінювання кожного із завдань, а також всієї МКР (її письмової і усної частин) фіксуються безпосередньо в модульній контрольній роботі. МКР затверджуються на засіданні кафедри й оформляються належним чином іноземною мовою, що вивчається.

МКР виконуються всіма студентами певної академічної групи певного курсу факультету в установлений в Університеті період. На контроль виносяться лише ті варіанти МКР, які затверджені кафедрою. Науково-педагогічні працівники повинні здійснювати заходи щодо створення умов для об'єктивного виявлення й оцінки результатів навчання студентів – перевірки рівня володіння студентами всіма видами мовленнєвої діяльності, рівня сформованості навичок вживання мовного матеріалу та вмінь говоріння.

Структура модульної контрольної роботи з практичних мовних дисциплін. Зміст МКР з практичної дисципліни регламентується на засіданні кафедри східної і слов'янської філології. За рішенням кафедри МКР з практичних мовних дисциплін виконується в письмовій або в письмовій та усній формі та передбачає перевірку:

- рівня володіння студентами такими видами мовленнєвої діяльності: говоріння; аудіювання; читання; письмо; медіація або переклад;
- рівня сформованості навичок вживання мовного матеріалу: лексичного; фонетичного; граматичного.

Помилки в модульній контрольній роботі не виправляються. Викладач лише підкреслює їх, зазначаючи на полях тип помилки: фактична, орфографічна, граматична, лексична, стилістична тощо.

Підсумкова оцінка за МКР виставляється в модульній контрольній роботі прописом в національній 4-бальній системі («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і засвідчується підписом викладача із зазначенням дати. Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі іспиту:

відмінно	– 20 балів;
добре	– 16 балів;
задовільно	– 12 балів;
незадовільно	– 8 балів;
неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня	– 0 балів.

Кожне із завдань МКР може оцінюватися за 4-бальною національною або, згідно з рішенням кафедри, – за багатобальною шкалою (максимум 50 балів за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку, і максимум 20 балів за всю МКР для

дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі іспиту). За умови застосування накопичувальної системи, при розподілі максимальної кількості балів для кожного завдання МКР необхідно враховувати складність і важливість кожного з них.

Після проведення МКР викладачі в 3-денний термін обов'язково знайомлять кожного студента як з його оцінкою за МКР, так і з отриманою оцінкою за вивчення відповідного модуля.

Підсумкове оцінювання – іспит

Студентам, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **63 – 70**, за рішенням кафедри може бути виставлена підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою «відмінно», за шкалою ЄКТС – **A**. Підсумковий рейтинговий бал виставляється шляхом додавання до семестрового рейтингового бала студента **30 балів**.

Екзамен може відбуватися в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин. Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь студента на іспиті у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

відмінно	– 30 балів;
добре	– 23 бали;
задовільно	– 18 балів;
незадовільно	– 0 балів.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – іспит	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента.	50
	2. Модульна контрольна робота (МКР).	20

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за підсумковим рейтинговим балом (сума семестрового рейтингового бала та екзаменаційного бала за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	Задовільно
60 – 65	E	
1 – 59	FX	Незадовільно

Якщо студент на екзамені з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **E**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

Критерії оцінювання відповіді на іспиті

Іспит відбувається в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин. Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь студента на екзамені у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

Відмінно – 30 балів – виставляється за бездоганну, повну, ґрунтовну, безпомилкову відповідь, вияв власної думки, творчість при перекладі лексичних одиниць, відповідність усного та писемного мовлення наявним мовним стандартам;

Добре – 23 бали – виставляється за повну, ґрунтовну, відповідь, вияв власної думки, творчість при перекладі лексичних одиниць, відповідність усного та писемного мовлення наявним мовним стандартам; однак студент припускається певних лексичних, фонетичних або граматичних помилок, або допущені певні неточності у відповіді;

Задовільно – 18 балів – виставляється за умови розкриття завдання, але неповну, неточну відповідь, за продемонстрований недостатній рівень обґрунтованості, самостійності, творчого підходу у вирішенні проблеми; студент припускається багатьох стилістичних, лексичних, фонетичних або граматичних помилок, або допущено багато неточностей у запропонованих завданнях;

Незадовільно – 0 балів – виставляються за умови невідповідності змісту виконаної роботи запропонованим завданням; за низький рівень виконання практичного завдання із допущенням неточностей, невідповідностей, наявністю грубих стилістичних, лексичних, фонетичних або граматичних помилок, поверховість та відсутність творчого підходу у виконанні завдань; за фрагментарну відповідь із грубими помилками та неточностями.

Якщо студент на іспиті з навчальної дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **Е**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

8.2 Організація оцінювання:

1. Методи **семестрового** контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює **50**.

Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практично занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проєктів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення;
- методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання.

2. Методи **проміжного** контролю – відбуваються в листопаді і березні, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа.

3. **Модульна контрольна робота** – максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу дорівнює **20**. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри.

4. Методи **підсумкового** контролю – іспит, який відбувається в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин форми (зміст і форма іспиту регламентується на засіданні кафедри);

- максимальний екзаменаційний бал становить **30**.

5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за **дистанційною формою** навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін.

8.3. Шкала відповідності оцінок:

Іспит:

Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумковий рейтинговий бал
--	-----------------------	-----------------------------

Відмінно	A	90 – 100
Добре	B	82 – 89
	C	75 – 81
Задовільно	D	66 – 74
	E	60 – 65
Незадовільно	FX	0 – 59

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ і назва теми (включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	Кількість годин			
	Денна форма			
	Разом	у тому числі		
		лекції	практичні заняття	самостійна роботи
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Язык как средство общения				
Тема 1. Неизмеримые богатства русского языка	30		14	16
Тема 2. О проблемах и трудностях изучения русского языка	35		16	19
Змістовий модуль 2. Нравственный облик современного человека				
Тема 1. Характер и темперамент человека	39		20	19
Тема 2. Национальные особенности русского характера	32		15	17
Змістовий модуль 3. Изобразительное искусство. Живопись и скульптура				
Тема 1. Живопись	40		20	20
Тема 2. Скульптура	34		17	17
Усього годин	210		102	108
Модуль 2				
Змістовий модуль 4. Проблемы современного города				
Тема 1. Где жить: в городе или за городом	38		22	16
Тема 2. Город и природа. Город будущего	36		18	18
Змістовий модуль 5. У природы нет плохой погоды				
Тема 1. Природа. Климат	38		18	20
Тема 2. Погода	38		18	20
Змістовий модуль 6. Международная жизнь и средства массовой информации				
Тема 1. Средства массовой информации: пресса, радио, телевидение	30		12	18
Тема 2. Внешняя политика государства. Официальные встречи. Переговоры.	30		14	16
Усього годин	210		102	108
Разом	420		204	216

10. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Кендюшенко, А.Г., Тищенко, И.Ю. (2018). *Методическая разработка по русскому языку на тему: «Изобразительное искусство. Живопись. Скульптура»*. К.: Компринт.
2. Кендюшенко, А.Г., Тищенко, И.Ю. (2016). *Методическая разработка по русскому языку на тему: «Проблемы современного города»*. К.: Компринт.
3. Кендюшенко, А.Г., Тищенко, И.Ю. (2018). *Методическая разработка по русскому языку на тему: «У природы нет плохой погоды»*. К.: Компринт.

4. Кендюшенко, А.Г., Тищенко, И.Ю. (2018). *Практический курс устной и письменной русской речи. Учебное пособие для и иностранных студентов-филологов третьего года обучения. Часть 1.* К.: Компринт.
5. Амиантова, Э.И. и др. (2003). *Сборник упражнений по лексике русского языка.* Учебное пособие. М.: Флинта.
6. Баско, Н.В. (2003). *Русский язык как иностранный. Русские фразеологизмы – легко и интересно.* Учебное пособие. М.: Флинта.
7. Глазунова, О.И. (2000). *Грамматика русского языка в упражнениях и комментариях. Морфология.* СПб: «Златоуст».
8. Кузьмич, И.П. (2000). *Устные рассказы.* Учебное пособие. М.: Флинта. Наука.

Додаткова:

1. Аркадьева, Э.В., Горбаневская, Г.В., Кирсанова, Н.Д., Марчук, И.Б. (2006). *Когда не помогают словари.... Практикум по лексике современного русского языка.* Ч. 1. М.: «Флинта».
  2. Аркадьева Э.В., Горбаневская Г.В., Кирсанова Н.Д., Марчук И.Б. (2006). *Когда не помогают словари.... Практикум по лексике современного русского языка.* Ч. 2. М.: «Флинта».
  3. Володина, Г.И. (2005). *А как об этом сказать? Специфические обороты разговорной речи.* М.: Русский язык.
  4. Воронихина, Л., Михайлова, Т. (1990). *Русская живопись XIX века.* Книга для чтения с комментарием на английском языке. М.: Русский язык.
  5. *Мы читаем и говорим о русских художниках.* (1989). Учебное пособие по русскому языку для студентов-иностранцев. М.: Русский язык.
  6. Кендюшенко, А.Г. (1999). *Аудирование: тексты и упражнения.* Пособие по русскому языку для иностранных студентов-филологов (третий год обучения). К.: Центр КНЛУ.
  7. Костина, И. и др. (1998). *Перспектива. Основная часть.* Выпуск 4. Санкт-Петербург: Златоуст.
  8. Лобанова, Н.А., Слесарева, И.П. (1983). *Учебник русского языка для иностранных студентов-филологов. Систематизирующий курс.* Книга для преподавателя. М.: Русский язык.
  9. Старовойтова, И.А. (2007). *Ваше мнение.* Учебное пособие по разговорной практике. М.: «Флинта».
  10. Токарева, Н.Д. (2004). *Россия и русские.* Учебное пособие по страноведению для изучающих русский язык. Д.: «Феникс».
  11. Федоров, А.М. и др. (2000). *Деловой русский.* Тексты и упражнения. М.: «Русский язык».
- <https://www.youtube.com/playlist?list=PLho0jPY15RAFMoaPWb8pi6kPNuNrHivYk>
<http://gramota.ru/>
<http://rustest-online.ru/>
<http://www.ido.rudn.ru/ffec/rlang-index.html>
<http://www.ruscorpora.ru/>
<http://www.philologia.ru/>

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна

Підручники й посібники, словники, роздатковий матеріал, ілюстративний матеріал, граматичні таблиці, матеріали для поточного контролю, модульна контрольна робота. Мультимедійне обладнання, програма Microsoft Teams, Microsoft Word, Microsoft Power Point, Microsoft Forms, додатки платформи Microsoft Office 365 для дистанційного навчання.

